

Obowiązuje do 31 grudnia 2001 r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229)

USTAWA
z dnia 24 października 1974 r.

Prawo wodne

Dział I
Przepisy ogólne

Rozdział 1
Zasady ogólne

Art. 1.

Wody stanowią własność Państwa, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 2.

Powierzchniowe wody stojące oraz wody w studniach i rowach stanowią własność właścicieli gruntów, na których się znajdują.

Art. 3.

Ryby i inne organizmy żyjące w wodzie stanowią jej pożytki.

Art. 4.

Grunty pokryte państwowymi wodami płynącymi stanowią własność Państwa w granicach określonych liniami brzegów.

Art. 5.

Państwo prowadzi racjonalną gospodarkę zasobami wód powierzchniowych i podziemnych, realizowaną na obszarach zlewni hydrograficznych, zwanych dalej "dorzeczami".

Art. 6.

1. Wody, z wyjątkiem morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego, są wodami śródlądowymi.
2. Wody śródlądowe dzielą się na powierzchniowe i podziemne.
3. Wody powierzchniowe dzielą się na:

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1974 r. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139, Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 39, poz. 222, z 1991 r. Nr 32, poz. 131, Nr 77, poz. 335, z 1993 r. Nr 40, poz. 183, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1995 r. Nr 47, poz. 243, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 47, poz. 299, Nr 88, poz. 554, Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 89, poz. 991, Nr 109, poz. 1157, Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 43, Nr 72, poz. 747, Nr 100, poz. 1085, Nr 125, poz. 1368;

- 1) płynące w rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach o przepływach stałych lub okresowych oraz w źródłach, z których ciekі biorą początek,
 - 2) stojące, znajdujące się w jeziorach i innych zbiornikach.
4. Przepisy o wodach płynących stosuje się do jezior i innych zbiorników, z których ciekі wypływają lub do których uchodzą.

Art. 7.

1. Przepisy ustawy stosuje się do wód śródlądowych.
2. Przepisy ustawy stosuje się również do morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego w zakresie ochrony przed zanieczyszczaniem ze źródeł lądowych i ochrony przed powodzią, a w pozostałym zakresie - w wypadkach w niej określonych.

Art. 8.

1. Granicę między gruntami pokrytymi wodami a gruntami przyległymi do tych wód stanowi linia brzegu.
2. Linię brzegu stanowi krawędź brzegu lub linia stałego porostu traw albo linia, którą ustala się według zwyczajnego stanu wody.
3. Linię brzegu ustala starosta:
 - 1) dla wód żeglownych oraz morskich wód wewnętrznych - jako zadanie z zakresu administracji rządowej,
 - 2) dla pozostałych wód - jako zadanie własne.

Art. 9.

1. Jeżeli woda płynąca, stanowiąca własność Państwa, zajmie trwale w sposób naturalny grunt nie stanowiący własności Państwa, grunt taki staje się z mocy prawa własnością Państwa.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do morza terytorialnego.
3. Na wniosek dotychczasowego właściciela gruntu zajętego starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej przyzna mu odszkodowanie. Odszkodowanie wypłaca zakład, do którego należy regulacja i utrzymanie danej wody.

Art. 10.

1. Przymuliska, odsypiska i wyspy, powstałe w sposób naturalny na wodach stanowiących własność Państwa, oraz grunty uzyskane wskutek regulacji tych wód stanowią własność Państwa.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do gruntów, które przed regulacją nie były pokryte wodą.

Art. 11.

1. Właściciel gruntu obowiązany jest umożliwić dostęp do wody, pozostawić przejście lub przejazd dla swobodnego ruchu wzdłuż wód, pozwolić na wykonywanie rybactwa i wędkarstwa, przybijanie i przymocowywanie do brzegów statków i

tratew, ustawianie znaków żeglugowych oraz wykonywanie robót konserwacyjnych, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Przejścia, przejazdy oraz miejsca przeznaczone do stałego korzystania z gruntów dla celów określonych w ust. 1 ustala za odszkodowaniem:
 - 1) starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej - w stosunku do wód żeglownych oraz morskich wód wewnętrznych,
 - 2) wójt, burmistrz lub prezydent miasta - w stosunku do innych wód powierzchniowych.
3. Odszkodowanie za przejścia, przejazdy i miejsca przeznaczone do stałego korzystania z gruntów ustalone w związku z powszechnym korzystaniem z wód, wypłacane jest ze środków budżetu Państwa; w pozostałych wypadkach odszkodowanie obciąża zakład, na którego wniosek dokonano ustaleń, o których mowa w ust. 2.

Art. 12.

1. Wójt, burmistrz (prezydent miasta) może zezwolić zakładom na składowanie na gruntach przybrzeżnych, za odszkodowaniem, materiałów budowlanych i sprzętu oraz na dostęp do urządzeń wodnych i pomiarowych oraz znaków żeglugowych, jeżeli jest to niezbędne do wykonania, ustawiania, utrzymania i eksploatacji tych urządzeń i znaków.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do obszarów znajdujących się między wałami przeciwpowodziowymi a korytem wody płynącej oraz do nie obwałowanych obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi; nie dotyczy to dostępu do urządzeń i znaków.

Art. 13.

1. Ograniczenie prawa własności nieruchomości lub innego prawa rzeczowego na nieruchomości, zwane dalej ograniczeniem prawa, następuje za odszkodowaniem.
2. Jeżeli na skutek ograniczenia prawa nieruchomość lub jej część nie nadaje się do użytkowania na dotychczasowe cele, podlega na wniosek właściciela wykupowi.
3. O ograniczeniu prawa lub wykupie nieruchomości oraz o odszkodowaniu lub należności z tytułu wykupu orzeka organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

Art. 14.

Na gruntach stanowiących własność Państwa mogą być ustanowione ograniczenia prawa polegające na zakładaniu i przeprowadzaniu ciągów drenażowych oraz rurociągów lub rowów, służących do przepływu wody lub ścieków.

Art. 15.

Obowiązek uiszczenia odszkodowania lub należności z tytułu wykupu nieruchomości ciąży na tym, na czyją rzecz nastąpiło ograniczenie prawa lub wykup nieruchomości.

Art. 16.

Ostateczna decyzja o ograniczeniu prawa lub wykupie nieruchomości stanowi podstawę do ujawnienia w ewidencji gruntów i w księdze wieczystej przeniesienia lub ograniczenia prawa własności nieruchomości.

Art. 17.

Zakłady obowiązane są do udzielania organom administracji rządowej i organom jednostek samorządu terytorialnego szczegółowych informacji oraz do udostępniania dokumentacji związanej z gospodarką wodną.

Art. 18.

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) ściekach - rozumie się przez to ścieki w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627),
- 2) zakładach - rozumie się przez to państwowe i inne uspołecznione jednostki organizacyjne oraz jednostki organizacyjne gospodarki nie uspołecznionej,
- 3) urządzeniach wodnych - rozumie się przez to budowle i urządzenia hydrotechniczne, melioracji wodnych, studnie publiczne i inne ujęcia wód podziemnych, ujęcia wód powierzchniowych, urządzenia zabezpieczające wody przed zanieczyszczeniem, wyloty urządzeń kanalizacyjnych służących do wprowadzania ścieków do wody lub do ziemi oraz inne urządzenia służące do szczególnego korzystania z wód,
- 4) zainteresowanych właścicielach nieruchomości - rozumie się przez to właścicieli gruntów, na które wywierają dodatni wpływ urządzenia melioracji wodnych szczegółowych, albo właścicieli nieruchomości, do których doprowadzono za zwrotem części kosztów wodę przy pomocy urządzeń wodociągowych, oraz właścicieli nieruchomości, z których są odprowadzane ścieki przy pomocy zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych wsi,
- 9) przesyłach wody - rozumie się przez to przemieszczenie zasobów wodnych między rzekami.

2. Przepisy ustawy dotyczące:

- 1) zakładów - stosuje się odpowiednio do osób fizycznych,
- 2) właścicieli - stosuje się odpowiednio do posiadaczy,
- 4) urządzeń wodnych - stosuje się odpowiednio do obiektów budowlanych oraz budowli i urządzeń innych niż określone w ust. 1 pkt 3, które mogą być przyczyną szkodliwych zmian naturalnych przepływów wód lub stanu wód stojących i wód podziemnych albo w inny sposób wywierać szkodliwy wpływ na gospodarkę wodną,
- 5) wykonania urządzeń wodnych - stosuje się odpowiednio do odbudowy, rozbudowy, przebudowy lub rozbiórki tych urządzeń.

pkt 5-8 w ust. 1 w art. 18 skreślone

pkt 3 w ust. 2 w art. 18 skreślony

Art. 18a.

Organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starosty w sprawach z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie jest wojewoda.

Art. 19.

1. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi:

- 1) granice między wodami śródlądowymi a morskimi wodami wewnętrznymi i morzem terytorialnym,
- 2) zasady ustalania linii brzegu,
- 3) zasady ustalania wysokości wznoszenia nad wodami mostów i urządzeń komunikacyjnych, przewodów elektrycznych i innych podobnych urządzeń,
- 4) wody śródlądowe żeglowne,
- 5) zasady i tryb wykonywania nadzoru i kontroli w zakresie gospodarki wodnej oraz organy właściwe w tych sprawach.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb sprawowania nadzoru i kontroli w zakresie gospodarki wodnej i urządzeń wodnych, pozostających w użytkowaniu Sił Zbrojnych, oraz zakres i tryb udzielania organom administracji państwowej informacji w tym zakresie.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, dla realizacji zadań z zakresu gospodarki wodnej, może, w drodze rozporządzenia, tworzyć, łączyć, dzielić i znosić jednostki organizacyjne, określając szczegółowy zakres zadań, tryb i zasady działania, siedzibę oraz obszary ich działania. Przy wydawaniu rozporządzenia minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie się kierował podziałem hydrograficznym kraju, koniecznością utrzymania majątku Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, rodzajem zadań i kompetencji w zakresie gospodarki określonych w ustawie oraz potrzebą koordynacji działań o znaczeniu ponadregionalnym, zwłaszcza w zakresie programowania i planowania w gospodarce wodnej.

ust. 2 w art. 19 skreślony

5. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa może powierzyć kierownikom jednostek, o których mowa w ust. 4, prowadzenie niektórych spraw należących do jego właściwości, w tym wydawanie decyzji administracyjnych.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej może, w drodze zarządzenia, powoływać organy opiniodawcze i doradcze w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej, określając ich nazwę, skład osobowy, cel powołania, zakres i tryb działania, a także zasady wynagradzania za uczestnictwo w nich, kierując się koniecznością konsultacji społecznych w zakresie programów rozwoju zasobów wodnych.

Rozdział 1a**Zarządzanie wodami****Art. 19a.**

1. Zarządzanie wodami polega na kształtowaniu, ochronie i wykorzystywaniu zasobów wód podziemnych i powierzchniowych zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności na:

- 1) ochronie zasobów wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem i nadmierną eksploatacją,
 - 2) ochronie przed powodzią i suszą,
 - 3) żeglugowym i energetycznym wykorzystaniu wód,
 - 4) zapewnianiu ludności i gospodarce wody o odpowiedniej jakości,
 - 5) zaspokajaniu potrzeb ludności w zakresie zdrowia, higieny i wypoczynku.
2. Instrumentami zarządzania wodami są w szczególności:
- 1) warunki korzystania z wód dorzeczy,
 - 2) pozwolenia wodnoprawne,
 - 3) opłaty za korzystanie z wód i urządzeń wodnych,
 - 4) kataster gospodarki wodnej.

Art. 19b.

1. Warunki korzystania z wód dorzecza, zwane dalej "warunkami", określają w szczególności:
 - 1) ograniczenia w korzystaniu z wód i urządzeń wodnych na obszarze dorzecza lub jego części,
 - 2) kierunki działań w zakresie inwestycji gospodarki wodnej,
 - 3) śródlądowe wody powierzchniowe, które powinny spełniać wymagania przewidywane dla wód przeznaczonych do wykorzystania do zaopatrzenia ludności w wodę do picia wraz z ich podziałem na kategorie w zależności od stosowanych sposobów uzdatniania wody,
 - 4) wody powierzchniowe, które powinny spełniać wymagania dla wód będących środowiskiem życia ryb łososiowatych lub innych niż łososiowate wraz ze wskazaniem zasobów tych wód, których wymagana jakość ocenia się z uwzględnieniem marginesu tolerancji,
 - 5) wody przybrzeżne, które powinny spełniać wymagania dla wód będących środowiskiem życia skorupiaków i mięczaków, wraz ze wskazaniem zasobów tych wód, których wymagana jakość ocenia się z uwzględnieniem marginesu tolerancji.
- 1a. Przez margines tolerancji rozumie się wartości parametrów jakości wód, które nie muszą być czasowo zachowane, jeżeli możliwe do podjęcia działania nie mogą doprowadzić do spełnienia wymagań w okresie krótszym niż 10 lat.
2. Warunki uwzględniają w szczególności:
 - 1) bilans wodno-gospodarczy dorzecza,
 - 2) wymagania ochrony środowiska, w tym także zawarte w wojewódzkich i regionalnych programach ochrony środowiska,
 - 3) ustalenia aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - 4) ustalenia zawarte w zatwierdzonej dokumentacji hydrogeologicznej,
 - 5) obowiązujące pozwolenia wodnoprawne,
 - 6) charakterystykę fizjograficzno-przestrzenną i gospodarczą dorzecza.
3. Warunki są sporządzane przez jednostki organizacyjne, o których mowa z art. 19 ust. 4; projekt warunków wymaga zaopiniowania przez zainteresowane organy administracji rządowej oraz organy jednostek samorządu terytorialnego.

4. Projekt warunków, o których mowa w ust. 3, wymaga uzgodnienia z właściwym samorządem województwa.
5. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza, w drodze rozporządzenia, warunki korzystania z wód dorzecza.
6. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i sposób sporządzania warunków korzystania z wód dorzecza.

Art. 19c.

1. Dla obszarów, na których nie są osiągnięte wymagane poziomy jakości wód, tworzone są programy ochrony wód w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska.
2. Programy, o których mowa w ust. 1, stanowią integralną część warunków korzystania z wód dorzecza.
3. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać programy ochrony wód.
4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, mogą zostać ustalone:
 - 1) forma sporządzania programu,
 - 2) niezbędne części składowe programu,
 - 3) zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w programie.

Rozdział 2

Pozwolenia wodnoprawne

Art. 20.

1. Korzystanie z wód, wykraczające poza korzystanie powszechne lub zwykłe, oraz wykonywanie urządzeń wodnych wymaga pozwolenia wodnoprawnego.
2. Eksploatacja urządzeń wodnych, służących do ujmowania wody podziemnej, oraz urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem wymaga pozwolenia wodnoprawnego, jeżeli jest wymagane pozwolenie na wykonanie takich urządzeń. Pozwolenie na eksploatację wydaje organ, właściwy do wydania pozwolenia na wykonanie tych urządzeń.
3. Uprawianie żeglugi oraz wydobywanie materiałów w związku z utrzymaniem wód nie wymaga pozwolenia wodnoprawnego.

Art. 21.

1. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się na czas oznaczony, z tym że pozwolenie na szczególne korzystanie z wód śródlądowych do celów rybackich wydaje się na okres nie krótszy niż dziesięć lat.
2. W pozwoleniu wodnoprawnym określa się w razie potrzeby obowiązek zakładu ustawienia i utrzymywania wodnych urządzeń pomiarowych.
3. Jeżeli pozwolenie wodnoprawne dotyczy wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, należy także określić ich ilość, stan i skład.

4. W pozwoleniu wodnoprawnym można nałożyć na zakład inne niż określone w ust. 2 i 3 obowiązki niezbędne ze względu na ochronę interesów ludności, gospodarki narodowej lub środowiska.

Art. 22.

Organ wydający pozwolenie wodnoprawne na korzystanie z wody za pomocą urządzeń do jej piętrzenia nałoży na zakład obowiązek ponoszenia kosztów utrzymania koryta wody i jej brzegów w takim rozmiarze, w jakim spiętrzona woda wpływa na zwiększenie tych kosztów albo obowiązek wykonania odpowiednich robót. W pozwoleniu można również zobowiązać zakład do określonego sposobu gospodarowania wodą, ustalonego w instrukcji opracowanej przez zakład i zatwierdzonej przez organ, który wydał pozwolenie.

Art. 23.

1. Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych, których zasoby nie są ustalone, może być udzielone w wyjątkowych wypadkach oraz z zastrzeżeniem obowiązku ich ustalenia. Po ustaleniu zasobów wód podziemnych pozwolenie może być ograniczone lub cofnięte bez odszkodowania.
2. Wymienione w ust. 1 pozwolenie wodnoprawne stanowi równocześnie uzgodnienie miejsca ujęcia wód podziemnych.

Art. 24.

1. W pozwoleniu wodnoprawnym na wspólne korzystanie z wody przez kilka zakładów określa się zakład główny.
2. Urządzenia wodne służące do wspólnego korzystania z wody utrzymuje zakład główny, a pozostałe zakłady uczestniczą w kosztach tego utrzymania stosownie do rozmiaru uprawnień. Wysokość udziału poszczególnych zakładów w kosztach utrzymania urządzeń ustala się w pozwoleniu wodnoprawnym.

Art. 25.

1. Pozwolenia wodnoprawnego należy odmówić, jeżeli projektowany sposób korzystania z wody jest sprzeczny z warunkami korzystania z wód dorzecza albo z ochroną środowiska.
2. Jeżeli nie można ustalić, w jakim stopniu zamierzone korzystanie z wody może oddziaływać szkodliwie na interesy ludności, gospodarki narodowej lub środowiska, wydanie pozwolenia wodnoprawnego można uzależnić od przedłożenia ekspertyzy; koszt ekspertyzy pokrywa zakład.
- 2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli wymagane jest sporządzenie raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w rozumieniu przepisów o dostępie do informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
3. Jeżeli korzystanie z wody lub wykonanie urządzeń wodnych miałoby szkodliwie oddziaływać na interesy ludności i gospodarki narodowej lub na środowisko, w pozwoleniu wodnoprawnym zobowiązuje się zakład do wykonania i utrzymywania urządzeń zapobiegających szkodom.

4. W uzasadnionych wypadkach utrzymanie urządzeń zapobiegających szkodom może być w pozwoleniu wodnoprawnym powierzone odpłatnie zakładom narażonym na szkodę lub innym zakładom.
5. Właściciele gruntów oraz zakłady odnoszące korzyści z urządzeń wodnych, służących do szczególnego korzystania z wód, obowiązani są do ponoszenia kosztów utrzymania tych urządzeń w wysokości określonej przez organ wydający pozwolenie wodnoprawne.
6. Jeżeli wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom nie jest możliwe, udzielenie pozwolenia wodnoprawnego może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach i jeżeli nie zagraża to środowisku oraz pod warunkiem nałożenia w pozwoleniu na zakład obowiązku wypłacenia odszkodowania.

Art. 26.

Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może nałożyć na zakład obowiązki określone w art. 21, 22, 24 i 25 również po wydaniu pozwolenia wodnoprawnego. W szczególności organ ten może zobowiązać zakład do:

- 1) wykonania ekspertyzy wykraczającej swym przedmiotem poza zakres przeglądu ekologicznego w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- 2) opracowania instrukcji gospodarowania wodą,
- 3) wykonania urządzeń zapobiegających szkodom,
- 4) naprawienia szkody.

Art. 27.

Nałożenie na zakład obowiązku wykonania urządzeń zapobiegających szkodom lub wypłacenia odszkodowania następuje na wniosek poszkodowanego lub z urzędu.

Art. 28.

1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska wezwie zakład do usunięcia w określonym terminie zanieczeń w zakresie gospodarki wodnej, w wyniku których może powstać stan zagrażający życiu lub zdrowiu ludzi albo zwierząt bądź inna szkoda.
2. Jeżeli zaniechania zakładu nie zostaną usunięte w określonym terminie, wojewódzki inspektor ochrony środowiska działający w porozumieniu z wojewodą może wydać decyzję o unieruchomieniu zakładu lub jego części do czasu usunięcia zanieczeń.
3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli korzystanie z wód dotyczy wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Art. 29.

Następcy prawni zakładu, który uzyskał pozwolenie wodnoprawne, wstępują w prawa i obowiązki określone w pozwoleniu.

Art. 30.

W wypadku wykonania kanałów i rowów lub zmiany ich trasy organ, który wydaje

ust. 4 w art. 28 skreślony

pozwolenie wodnoprawne, nałożyć za zakład obowiązek pokrycia kosztów wykonania skrzyżowań tych kanałów i rowów z istniejącymi drogami, torami kolejowymi i tramwajowymi, urządzeniami służącymi do doprowadzania lub odprowadzania wody, pary, gazu, prądu elektrycznego lub innymi podobnymi urządzeniami.

Art. 31.

1. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się na podstawie operatu wodnoprawnego.
2. Pozwolenie wodnoprawne może być wydane na podstawie projektu urządzeń wodnych, jeżeli projekt ten odpowiada wymaganiom operatu wodnoprawnego.
3. Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych może w drodze rozporządzenia określić rodzaje szczególnego korzystania z wód oraz wykonywania i eksploatacji urządzeń wodnych nie wymagające pozwolenia wodnoprawnego.
4. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) wymagania, jakim powinien odpowiadać operat wodnoprawny, uwzględniając część opisową i graficzną operatu wodnoprawnego oraz wymagania niezbędne dla racjonalnego wykorzystywania zasobów środowiska i racjonalnej gospodarki wodnej,
 - 2) sposób rejestracji i prowadzenia obserwacji wydajności ujęć wód podziemnych, uwzględniając wymagania dotyczące okresowych pomiarów wydajności ujęcia i poziomu zwierciadła wody,
 - 3) wzory karty rejestracyjnej i książki eksploatacyjnej ujęcia wody podziemnej oraz instrukcje ich prowadzenia, uwzględniając wymogi dokumentowania danych niezbędnych do kontroli warunków i przebiegu eksploatacji ujęcia,
 - 4) sposób ustawiania i utrzymywania wodnych urządzeń pomiarowych, w tym wymagania zapewniające kontrolę przestrzegania warunków pozwolenia wodnoprawnego oraz prowadzenie hydrograficznej obserwacji wód,
 - 5) sposób ustawiania na brzegach wód znaków żeglugowych i ich utrzymywania, uwzględniając wymagania bezpieczeństwa żeglugi.

Art. 32.

1. Pozwolenie wodnoprawne podlega cofnięciu lub ograniczeniu bez odszkodowania, jeżeli:
 - 1) zakład zrzekł się pozwolenia,
 - 2) pozwolenie stało się zbędne dla zakładu.
2. Pozwolenie wodnoprawne można bez odszkodowania cofnąć lub ograniczyć, jeżeli:
 - 1) urządzenia wodne, które służą do szczególnego korzystania z wód, wykonane zostały niezgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu,
 - 2) zakład zmienia sposób, rozmiar lub cel korzystania z wody albo nie dotrzymuje innych warunków pozwolenia,
 - 3) urządzenia wodne, które służą do szczególnego korzystania z wód, nie są należycie utrzymywane, przez co stwarzają zagrożenie bezpieczeństwa dla ludzi lub zwierząt albo mogą powodować inne szkody,

ust. 5 w art. 31 skreślony

- 4) zakład nie korzystał z wody bez uzasadnionych powodów przez okres co najmniej dwóch lat,
- 5) zakład nie rozpoczął bez uzasadnionych powodów korzystania z wody w oznaczonym terminie,
- 6) ścieki objęte wydanym pozwoleniem zagrażają życiu lub zdrowiu ludzi,
- 7) korzystanie z wody dorzecza objęte zostało pozwoleniem wodnoprawnym określonym w art. 54 ust. 1,
- 8) korzystanie z wody do celów rybackich jest niezgodne z wymaganiami racjonalnej gospodarki rybackiej.

Art. 33.

1. Pozwolenie wodnoprawne można cofnąć lub ograniczyć za odszkodowaniem, jeżeli jest to uzasadnione interesem ludności, ochroną środowiska albo ważnymi względami gospodarczymi.
2. Zakład, który uzyskuje korzyści w związku z cofnięciem lub ograniczeniem pozwolenia wodnoprawnego, uczestniczy w kosztach odszkodowania stosownie do uzyskanych korzyści.

Art. 34.

1. Zakład, którego prawa określone w pozwoleniu wodnoprawnym wygasły, jest obowiązany, na żądanie organu właściwego do wydania pozwolenia, usunąć urządzenia wodne, które służyły do szczególnego korzystania z wód.
2. Urządzenia wodne lub ich części niezbędne Państwu mogą być za odszkodowaniem przejęte na własność Państwa i przekazane określonemu zakładowi do dalszego utrzymania. Odszkodowanie wypłaca zakład zobowiązany do dalszego utrzymania tych urządzeń.

Art. 35.

1. Właściciele mogą w drodze ugody zmieniać stosunki wodne na gruntach, jeżeli zmiany te nie wpłyną szkodliwie na nieruchomości sąsiednie; nie dotyczy to wprowadzania ścieków do wody lub do ziemi.
2. Zatwierdzona przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta) ugoda zastępuje pozwolenie wodnoprawne. Decyzja zatwierdzająca ugodę jest ostateczna.

Rozdział 3

Rozstrzyganie sporów

Art. 36.

1. Organy właściwe do wydawania pozwoleń wodnoprawnych rozstrzygają spory powstałe w związku z tymi pozwoleniami, a ponadto spory:
 - 1) o przekazywanie nadwyżek wody,
 - 2) o udział w kosztach wykonania oraz utrzymania budowli i murów tworzących brzeg wody.

2. Starosta rozstrzyga spory o rozgraniczenie gruntów pokrytych wodami powierzchniowymi z gruntami przyległymi do tych wód.
3. Wójt, burmistrz (prezydent miasta) rozstrzyga spory:
 - 1) o przywrócenie stosunków wodnych na gruntach do stanu poprzedniego,
 - 2) o przynależność do spółki wodnej oraz wysokość składek i innych świadczeń członków spółki.

Art. 37.

Organ administracji publicznej zarządza rozprawę wodnoprawną w postępowaniu:

- 1) o wydanie, cofnięcie lub ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego,
- 2) o ustalenie potrzeby dostępu do wód oraz szerokości przejść i przejazdów wzdłuż wód,
- 3) o ustalenie linii brzegu i rozgraniczenie gruntów pokrytych wodami powierzchniowymi z gruntami przyległymi do tych wód,
- 5) o dostarczanie wody,
- 6) o odszkodowanie.

Art. 37a.

Jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 19 ust. 4, są stronami postępowania wodnoprawnego.

Art. 38.

1. Decyzja organu administracji publicznej o odszkodowaniu oraz o rozgraniczeniu gruntów pokrytych wodami powierzchniowymi z gruntami przyległymi do tych wód, a także decyzja w sprawie przywrócenia stosunków wodnych na gruncie do stanu poprzedniego jest ostateczna. Strona, w terminie trzydziestu dni od otrzymania decyzji, może dochodzić swoich roszczeń przed sądem. **pkt 4 i 7 w art. 37 skreślone**
2. W razie wydania przez sąd orzeczenia rozstrzygającego o roszczeniu, decyzja traci moc w części objętej orzeczeniem.
3. Decyzja o odszkodowaniu podlega wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 39.

1. Koszty postępowania związane z wydaniem pozwolenia wodnoprawnego ponosi zakład, który ubiega się o pozwolenie.
2. Koszty postępowania związane z przyznaniem odszkodowania ponosi zobowiązany do naprawienia szkody.

Art. 40.

Z upływem trzech lat od ujawnienia szkody przedawnia się roszczenie:

- 1) o odszkodowanie za grunt zajęty przez wodę płynącą stanowiącą własność Państwa,

- 2) o wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom lub przyznanie odszkodowania w razie zaniechania wykonania takich urządzeń,
- 3) o przywrócenie do stanu poprzedniego stosunków wodnych na gruncie.

Dział II

Korzystanie z wód

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 41.

1. Korzystanie z wód polega na ich używaniu dla potrzeb ludności i gospodarki narodowej.
2. Korzystanie z wód nie może powodować marnotrawstwa wody ani wyrządzać szkód.
3. Przepisy ustawy regulujące korzystanie z wód stosuje się także do nawadniania lub odwadniania gruntów, do odwadniania obiektów budowlanych, do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz do wydobywania z wód powierzchniowych materiałów, lodu i wycinania roślin.

Art. 42.

1. Zasoby wód podziemnych przeznaczone są przede wszystkim na zaspokojenie potrzeb ludności.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zakładów górniczych, korzystających z wód kopalnianych.
3. Zakłady korzystające z wód podziemnych obowiązane są rejestrować ujęcia wód w urzędzie wojewódzkim oraz przeprowadzać okresowe obserwacje wydajności ujęcia wody. Nie dotyczy to ujęć wód używanych przez Siły Zbrojne.

Art. 43.

Starosta może w uzasadnionych wypadkach zakazać lub ograniczyć korzystanie z wód z wyjątkiem korzystania niezbędnego dla zaspokojenia potrzeb ludności.

Art. 44.

1. Zakłady, które mogą uzyskać ze swoich urządzeń wodnych nadwyżki wody, nadającej się do picia i potrzeb gospodarczych, przekazują te nadwyżki odpłatnie.
2. O obowiązku przekazywania nadwyżek wody orzeka organ właściwy do wydawania pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody. Organ ten ustala zarazem wysokość opłat za przekazywaną wodę, odpowiadającą kosztom jej uzyskania.

orzekanie o obowiązku przekazywania nadwyżek wód kopalnianych przekazane wojewodom

Art. 45.

1. Do korzystania z wód kopalnianych stosuje się przepisy ustawy.

2. Do wydobywania wód zaliczonych na podstawie prawa geologicznego i górniczego do solanek, wód leczniczych i termalnych, stosuje się przepisy tego prawa.

Art. 46.

1. Do zwalczania klęsk żywiołowych lub w razie konieczności zapobieżenia poważnemu niebezpieczeństwu dopuszczalne jest korzystanie z każdej wody.
2. Przepis ust. 1 stosuje się również do morza terytorialnego.

Rozdział 2

Powszechne korzystanie z wód

Art. 47.

1. Korzystanie z wód powierzchniowych, stanowiących własność Państwa, z wyjątkiem wód w rowach oraz w stawach i innych zbiornikach wodnych przeznaczonych do hodowli i chowu ryb, dozwolone jest z mocy prawa każdemu. Powszechne korzystanie z wód dotyczy również morza terytorialnego.
2. Starosta może dla zaspokojenia niezbędnych potrzeb społecznych wprowadzić powszechne korzystanie z wód innych niż określone w ust. 1.
3. Osobie poszkodowanej w związku z wprowadzeniem powszechnego korzystania z wód starosta przyzna odszkodowanie.
4. Roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od ujawnienia szkody.

Art. 48.

1. Powszechne korzystanie z wód służy do zaspokojenia potrzeb osobistych i gospodarstwa domowego lub rolnego bez stosowania urządzeń specjalnych oraz do wypoczynku i uprawiania turystyki, sportów wodnych i wędkarstwa.
2. Wydobywanie żwiru, piasku i innych materiałów w granicach powszechnego korzystania z wód może się odbywać w miejscach wyznaczonych przez starostę.
3. Powszechne korzystanie z morskich wód wewnętrznych i z morza terytorialnego nie obejmuje wydobywania z tych wód żwiru, piasku i innych materiałów oraz wycinania roślin.

Rozdział 3

Zwykłe korzystanie z wody

Art. 49.

1. Właściciel gruntu może dla zaspokojenia potrzeb własnych i gospodarstwa domowego oraz gospodarstwa rolnego korzystać bez pozwolenia wodnoprawnego z wody stanowiącej jego własność oraz z wody podziemnej znajdującej się w jego gruncie.
2. Jeżeli właściciel gruntu wprowadza do wody ścieki nienależycie oczyszczone, wójt, burmistrz (prezydent miasta) może nakazać wykonanie niezbędnych urzą-

dzeń zabezpieczających wodę przed zanieczyszczeniem lub zabronić wprowadzania tych ścieków do wody.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do korzystania z wód na potrzeby przemysłowe oraz do korzystania z wody podziemnej do nawodnień za pomocą deszczowni, a także do korzystania z wody podziemnej, jeżeli pobór przekracza 5 m³ na dobę lub wydajność eksploatacyjna ujęcia przekracza 0,5 m³ na godzinę.

Art. 50.

1. Właściciel nie może zmieniać stanu wody na gruncie, istniejącego co najmniej od pięciu lat, jeżeli taka zmiana mogłaby szkodliwie oddziaływać na nieruchomości sąsiednie.
2. Jeżeli zmiany stanu wody za gruncie szkodliwie wpływają na nieruchomości sąsiednie albo na gospodarkę wodną, wójt, burmistrz (prezydent miasta) nakaze właścicielowi gruntu przywrócenie do stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom, a gdy to jest gospodarczo nieuzasadnione - nałoży obowiązek zapłaty odszkodowania.

Art. 51.

Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej może wydać decyzję o wykonaniu przez państwowe jednostki organizacyjne koniecznych robót i urządzeń, jeżeli usunięcie zmian określonych w art. 50 ust. 1 byłoby gospodarczo nieuzasadnione, a wykonanie tych robót i urządzeń spowoduje trwałe polepszenie stosunków wodnych na gruncie. Właściciel jest obowiązany umożliwić wykonanie takich robót i urządzeń oraz ponieść ich koszty stosownie do uzyskanych korzyści.

Art. 52.

Wójt, burmistrz (prezydent miasta) może w wypadkach szczególnie uzasadnionych wydać pozwolenie wodnoprawne na zwykłe korzystanie z cudzej wody, określając w tym pozwoleniu sposób dostępu do wody, warunki używania urządzeń do korzystania z wody oraz przyznać odszkodowanie właścicielowi wody.

Rozdział 4

Szczególne korzystanie z wód

Art. 53.

1. Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie wykraczające poza korzystanie powszechne lub zwykłe.
2. Specjalne korzystanie z wód wymaga pozwolenia wodnoprawnego. W szczególności pozwolenia wodnoprawnego wymaga:
 - 1) pobór wód powierzchniowych i podziemnych,
 - 2) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
 - 3) gromadzenie ścieków i odpadów na gruntach przybrzeżnych oraz w obrębie obszarów górniczych dla wód leczniczych,
 - 4) dokonywanie przewozów międzybrzegowych za pomocą urządzeń stałych,

- 5) odprowadzanie lub doprowadzanie wody za pomocą urządzeń przechodzących przez grunt innego właściciela,
 - 6) wydobywanie lodu, a także wycinanie roślin, w zakresie przekraczającym powszechne i zwykle korzystanie z wód,
 - 7) wydobywanie żwiru, piasku i innych materiałów na obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi do celów innych niż zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego lub indywidualnego gospodarstwa rolnego,
 - 8) dokonywanie spławu drewna lub innych materiałów,
 - 9) korzystanie z wód do celów rybackich,
 - 10) przesyły wody.
3. Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód jest równocześnie pozwoleniem na wykonanie służących do tego urządzeń.

ust. 3-7 oraz ust. 10 i 11 w art. 56 skreślone

Art. 54.

Szczególne korzystanie z wód nie może naruszać, zatwierdzonych przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, warunków korzystania z wód dorzecza.

wydawanie pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód przekazane wojewodom

Art. 55.

1. Wydawanie pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód - jeżeli ustawa nie stanowi inaczej - należy do starosty, wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej. Kopię decyzji starosta przekazuje właściwemu wojewodzie.
2. Wojewoda jest organem właściwym do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, jeżeli szczególne korzystanie z wód wiąże się z przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego sporządzenie raportu oddziaływania jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska.
3. Do Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa należy wydawanie pozwoleń wodnoprawnych na przesyły wody.

Art. 56.

1. Za szczególne korzystanie z wód, a także za korzystanie ze stanowiących własność państwa urządzeń wodnych pobiera się opłaty.
- 1a. Za pobór wód oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi pobierane są opłaty oraz administracyjne kary pieniężne na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska.
2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
8. Opłaty za korzystanie z urządzeń wodnych, żeglugę i spław oraz wydobywanie z wód żwiru, piasku i innych materiałów ustala i pobiera dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, na podstawie informacji, którą zakład prowadzący działalność żeglugową obejmującą przewóz osób lub towarów w celach zarob-

- kowych i na własny rachunek lub zakład wydobywający z wód żwir, piasek i inne materiały, jest obowiązany składać za każdy miesiąc uprawiania żeglugi lub prowadzenia wydobywania, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.
9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawki opłat za korzystanie z urządzeń wodnych, żeglugę i spław oraz za wydobywanie z wód żwiru, piasku i innych materiałów.
12. Realizując upoważnienie, o którym mowa w ust. 9, Rada Ministrów będzie się kierować rodzajem i wielkością obiektów pływających, masą przewożonych towarów, ilością miejsc pasażerskich oraz nośnością wymierzoną, rodzajem i wielkością obiektów pływających oraz porą korzystania z tych urządzeń, uwzględniając komu zostało powierzone utrzymanie poszczególnych odcinków śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń wodnych, mając na względzie, że maksymalna stawka opłaty za:
- 1) żeglugę pustych statków towarowych i barek nie może być wyższa niż 0,5 grosza za jeden tonokilometr nośności wymierzonej, a statków pasażerskich i wycieczkowych - 2,5 grosza za iloczyn jednego miejsca na statku i każdego kilometra przebytej drogi wodnej,
 - 2) przewóz towarów oraz holowanie i spław drewna nie może być wyższa niż 2 grosze za jeden tonokilometr,
 - 3) jedno przejście przez służę lub pochylnię w godzinach 7.00 - 16.00 nie może być wyższa niż 2% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, określonego na podstawie odrębnych przepisów, a w godzinach 16.00-7.00 - 4% tego wynagrodzenia,
 - 4) wydobywanie z wód żwiru piasku i innych materiałów nie może być wyższa niż 5% ceny zbytu tych materiałów.
13. Opłaty, o których mowa w ust. 1, nie uiszczone w wyznaczonym terminie, podlegają wraz z odsetkami za zwłokę przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

pkt 1 i 2 w ust. 9 w
art. 56 skreślone

Art. 56a.

1. Termin uiszczania opłat, o których mowa w art. 56 ust. 1, wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca opłatę stała się ostateczna, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. W razie nieterminowego uiszczenia opłaty, są pobierane odsetki za zwłokę, w wysokości odsetek pobieranych za nieterminowe regulowanie zobowiązań podatkowych.
3. Opłatę za korzystanie ze służy lub pochylni przez statki, o których mowa w art. 56c ust. 3 pkt 1, pobiera się w miejscu służowania lub przejścia przez pochylnię. Za pobraną opłatę wystawia się potwierdzenie jej uiszczenia.

Art. 56b.

1. Nie można wydawać decyzji w sprawie ustalenia opłaty za korzystanie z urządzeń wodnych stanowiących własność państwa, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym korzystano z wód, upłynęło 5 lat.
2. Opłaty nie pobiera się po upływie 5 lat od dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie jej ustalenia.

Art. 56c.

3. Z opłat za korzystanie z urządzeń wodnych, za żeglugę i spław zwolnione są:
 - 1) statki do 15 ton nośności, w tym łodzie sportowo-turystyczne, z tym że zwolnienie nie dotyczy opłat za korzystanie ze śluz lub pochylni,
 - 2) statki jednostek organizacyjnych właściciela wód lub urządzeń wodnych zlokalizowanych na wodach,
 - 3) statki jednostek sił zbrojnych, jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz jednostek ratowniczych,
 - 4) statki inspektoratów żeglugi śródlądowej,
 - 5) statki Państwowej Straży Rybackiej i Społecznej Straży Rybackiej,
 - 6) statki urzędów morskich,
 - 7) promy leżące w ciągach dróg publicznych.
4. Dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych ogólnokształcących i zawodowych, słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli oraz dla studentów szkół wyższych opłatę za korzystanie ze śluzy lub pochylni obniża się o połowę.

**ust. 1 i 2 w art. 56c
skreślone**

Art. 56d.

1. Stawki opłat, o których mowa w art. 56 ust. 8, podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku kalendarzowego podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych planowanemu w ustawie budżetowej na ten rok.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, nie później niż w terminie do dnia 30 listopada ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość stawek opłat na rok następny uwzględniając dotychczasowe zmiany wysokości stawek oraz zasadę, o której mowa w ust. 1.

Art. 57.

Zakłady pobierające wodę lub wprowadzające ścieki do wód lub do ziemi obowiązane są do dokonywania pomiarów ilości pobieranej wody oraz ilości i jakości odprowadzanych ścieków.

Dział III**Ochrona wód, ochrona przed powodzią****Rozdział 1****Przepisy ogólne****Art. 58.**

1. Na ustalonych obszarach można wprowadzić obowiązek określonego zagospodarowania gruntów lub inne ograniczenia w ich użytkowaniu, niezbędne do ochrony wód i korzystania z nich oraz do ochrony ludności i mienia przed wodami.

2. Właścicielowi gruntu przysługuje odszkodowanie za poniesione szkody w związku z wprowadzeniem ograniczeń określonych w ust. 1; roszczenie z tego tytułu przedawnia się z upływem trzech lat.
3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady, tryb i organy właściwe do wprowadzania ograniczeń wymienionych w ust. 1, a także organy właściwe w sprawach odszkodowań, o których mowa w ust. 2.

Art. 59.

1. Ujęcia wody są chronione przez ustanawianie stref ochronnych.
2. Zbiorniki wód podziemnych są chronione przez ustanawianie, na koszt Skarbu Państwa, obszarów ochronnych.
3. Strefy ochronne ujęć wody ustanawia rada powiatu w drodze uchwały, gdy organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody jest starosta, lub wojewoda w drodze rozporządzenia, gdy jest on właściwy do wydania decyzji w tym przedmiocie.
4. Strefy ochronne ujęć wody ustanawia się z urzędu na koszt zakładu.

Art. 60.

1. W strefach ochronnych zabrania się:
 - 1) zakładania cmentarzy,
 - 2) wykonywania wierceń i odkrywek,
 - 3) gromadzenia ścieków i składania odpadów, które mogą zanieczyszczać wody,
 - 4) wznoszenia urządzeń i wykonywania robót lub czynności, które mogą zmniejszyć przydatność wody lub wydajność ujęć wody.
2. Organ właściwy do ustanowienia strefy ochronnej może w uzasadnionych wypadkach zwolnić od niektórych zakazów określonych w ust. 1. Organ ten może również nakazać właścicielowi gruntu stosowanie określonych upraw rolnych i leśnych, a także zakazać nawożenia gruntów nawozami mineralnymi lub naturalnymi i używania środków chemicznych do tępienia szkodników lub chwastów.
3. Jeżeli na skutek nakazów lub zakazów, o których mowa w ust. 1 i 2, wprowadzonych w związku z ustanowieniem strefy ochronnej ujęć wód, nieruchomości lub jej część nie nadaje się do użytkowania na dotychczasowe cele, podlega ona wykupowi na wniosek właściciela.
4. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, określi, w drodze rozporządzenia, warunki ustanawiania stref ochronnych ujęć wody, kierując się potrzebą zabezpieczenia odpowiedniej jakości wód dla celów zaopatrzenia w wodę ludności.

Art. 60a.

1. W akcie o ustanowieniu obszaru ochronnego zbiorników wód podziemnych można w szczególności zakazać:
 - 1) lokalizowania zakładów przemysłowych lub obiektów budowlanych uciążliwych dla środowiska,

- 2) lokalizowania punktów przeładunkowych i dystrybucyjnych produktów ropopochodnych,
 - 3) gromadzenia ścieków i składowania odpadów, które mogą zanieczyszczać wody podziemne.
2. Obszary ochronne zbiorników wód podziemnych ustanawia Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 61.

1. Starosta przyzna właścicielowi nieruchomości odszkodowanie za szkodę poniesioną w związku z ustanowieniem strefy ochronnej ujęcia wody.
2. Odszkodowanie wypłaca zakład, na którego rzecz ustanowiono strefę.

Art. 61a.

Zasady wypłaty odszkodowań w wyniku ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych określają przepisy o ochronie środowiska.

Rozdział 2

Ochrona wód przed zanieczyszczeniem

Art. 62.

1. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem polega na zachowaniu lub przywróceniu stanu ich czystości wymaganego przepisami ustawy.
2. Szkodliwe zanieczyszczenie wód polega na wywołaniu w nich zmian fizycznych, chemicznych, biologicznych lub innych, które sprawiają, że wody nie nadają się do wykorzystania na potrzeby ludności lub gospodarki narodowej oraz powodują szkodliwe zmiany w środowisku.
3. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać wody wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę do picia, z uwzględnieniem podziału wód na kategorie w zależności od stosowanych sposobów uzdatniania wody, a także częstotliwość pobierania próbek wody, referencyjne metody pomiarów w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska oraz sposób oceny czy wody odpowiadają wymaganym warunkom, kierując się wymaganiami, jakim powinna odpowiadać woda do picia.
- 3a. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać wody będące środowiskiem życia ryb łososiowatych lub innych niż łososiowate oraz skorupiaków i mięczaków, a także częstotliwość pobierania próbek wody, referencyjne metody pomiarów w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska oraz sposób oceny czy wody odpowiadają wymaganym warunkom, kierując się koniecznością ochrony ryb lub innych organizmów wodnych przed skutkami wpływu zanieczyszczenia wód na ich rozwój i rozrodczość; minister określi wymagane wartości poszczególnych wskaźników zanieczyszczeń oraz margine-

ust. 3 i 4 w art. 60a
skreślone

sy tolerancji, o których mowa w art. 19b ust. 1 pkt 4 i 5, uwzględniając potrzebę stopniowego, systematycznego uzyskiwania wymaganego poziomu jakości wody.

- 3b. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, określi, w drodze rozporządzenia, substancje mogące negatywnie oddziaływać na środowisko, których wprowadzanie do wód powinno być eliminowane oraz ograniczane, metody badania stopnia biodegradacji substancji powierzchniowoczynnych zawartych w produktach, których stosowanie może mieć wpływ na jakość wód, warunki, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi, a także częstotliwość pobierania próbek ścieków, referencyjne metody pomiarów w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska oraz sposób oceny czy ścieki odpowiadają wymaganym warunkom, uwzględniając właściwości substancji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, a zwłaszcza ich toksyczność, trwałość w środowisku, zdolność do bioakumulacji oraz zagrożenie, jakie mogą one powodować dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska.
- 3c. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki może określić, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne masy substancji, które mogą być odprowadzane w ściekach przemysłowych w jednym lub więcej okresach, przypadające na jednostkę masy wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu.
4. Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych może w drodze rozporządzenia:
- 1) zakazać wprowadzania ścieków do niektórych wód oraz określić wody podlegające szczególnej ochronie przed zanieczyszczeniem i zakres tej ochrony,
 - 2) określić zasady wykorzystywania niektórych wód do celów naukowych i rybackich,
 - 3) określić zasady przywracania stanu czystości wód wymaganego przepisami ustawy.

Art. 62a.

1. Oceny jakości wód powierzchniowych i podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska.
2. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska prowadzi okresowe badania kontrolne jakości wód powierzchniowych i podziemnych.
3. Jeżeli jest to uzasadnione specyfiką badań, obowiązki dotyczące prowadzenia badań jakości wód powierzchniowych i podziemnych wykonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Art. 62b.

1. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) klasyfikację dla prezentowania stanu:
 - a) wód powierzchniowych, biorąc w szczególności za podstawę elementy: biologiczne, hydrologiczne, morfologiczne, chemiczne, fizyczno-chemiczne, ogólne i szczególne zanieczyszczenia,

- b) wód podziemnych, biorąc za podstawę elementy ilościowe i chemiczne,
 - 2) sposób prowadzenia monitoringu stanu wód powierzchniowych i podziemnych, uwzględniający:
 - a) kryteria wyznaczania punktów poboru próbek do badań,
 - b) zakres i częstotliwość badań,
 - c) wybór elementów jakości,
 - d) dodatkowe wymagania monitoringu dla obszarów chronionych,
 - e) referencyjne metody badań w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska oraz warunki zapewnienia jakości danych,
 - f) sposób oceny wyników badań,
 - g) zakres badań, o których mowa w art. 62a ust. 3,
 - 3) sposób interpretacji wyników i prezentacji stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
2. Minister, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, kierować się będzie istniejącymi metodami badań oraz oceny jakości wód, a także potrzebą zapewnienia wiarygodności prezentowanych informacji o stanie jakości wód.

Art. 63.

1. Zakłady wprowadzające ścieki do wód lub do ziemi obowiązane są budować, utrzymywać i eksploatować urządzenia zabezpieczające wody przed zanieczyszczeniem. Urządzenia takie - jeżeli uzasadniają to względy gospodarcze - powinny być wykonywane jako wspólne urządzenia zakładów.
2. Oczyszczanie ścieków może odbywać się w drodze rolniczego ich wykorzystania.
3. Zakład produkcyjny, usługowy lub inny, z którego odprowadzane są ścieki, nie może być uruchomiony bez równoczesnego oddania do eksploatacji urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem.
4. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) wymagania jakim powinny odpowiadać ścieki przeznaczone do rolniczego wykorzystania,
 - 2) warunki położenia gruntów, na których stosowane jest rolnicze wykorzystanie ścieków oraz dopuszczalne zawartości metali ciężkich w wierzchniej warstwie gruntów- uwzględniając potrzebę ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem.

Art. 64.

1. Budowę i eksploatację na statkach i innych obiektach żeglugi śródlądowej urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem określają przepisy szczególne.
2. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw transportu, określi, w drodze rozporządzenia, zasady usuwania ścieków ze statków i

obiektów określonych w ust. 1, uzależniając wymagania usuwania ścieków od przeznaczenia, rozmiarów i mocy silnika statku, a w razie potrzeby określając termin dostosowania statku do wymagań ustalonych w rozporządzeniu.

Rozdział 3

Ochrona przed powodzią

Art. 65.

1. Ochrona przed powodzią należy do zadań organów administracji rządowej, gminy, powiatu oraz samorządu województwa.
2. Utrzymanie magazynów przeciwpowodziowych, stanowiących mienie samorządu województwa, należy do samorządu województwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

Art. 66.

1. Na obszarze położonym między wałem przeciwpowodziowym a korytem wody płynącej zabrania się wznoszenia obiektów budowlanych, składania materiałów, zmieniania ukształtowania powierzchni gruntu, sadzenia drzew i krzewów oraz wykonywania urządzeń lub robót, które mogą utrudniać ochronę tych obszarów przed powodzią; nie dotyczy do robót związanych z regulacją i utrzymaniem wód śródlądowych.
2. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, może określić nie obwałowane obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, do których stosuje się przepis ust. 1.
3. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej w uzasadnionych wypadkach na obszarach, o których mowa w ust. 1 i 2, może:
 - 1) zwolnić od zakazów określonych w ust. 1,
 - 2) określić sposób uprawy i zagospodarowania gruntów oraz rodzaje upraw, wynikające z wymagań ochrony przed powodzią,
 - 3) udzielić pozwolenia wodnoprawnego na wzniesienie obiektu budowlanego,
 - 4) nakazać usunięcie drzew i krzewów.

Art. 67.

1. Na wałach przeciwpowodziowych zabrania się:
 - 1) przejeżdżania pojazdami i konno lub przepędzania zwierząt gospodarskich, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych,
 - 2) uprawy gruntu na wałach oraz w odległości co najmniej 3 m od stopy wałów,
 - 3) rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby, sadzenia drzew lub krzewów,
 - 4) kopania studni, sadzawek, dołów i rowów w odległości co najmniej 50 m od stopy wałów,
 - 5) pasania zwierząt gospodarskich,
 - 6) uszkodzania darniny i innych umocnień.

2. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, może w uzasadnionych wypadkach zwolnić od niektórych zakazów określonych w ust. 1 lub wprowadzić inne ograniczenia.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do robót związanych z utrzymaniem wałów przeciwpowodziowych.

Art. 68.

W razie wykonania na:

- 1) wale przeciwpowodziowym lub w jego pobliżu,
- 2) obszarze między wałem przeciwpowodziowym a korytem wody płynącej,
- 3) nie obwałowanym obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi robót lub czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią,

starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej może nakazać przywrócenie do stanu poprzedniego na koszt tego, kto je wykonał.

Art. 69.

Drogi i urządzenia do przepędu zwierząt gospodarskich oraz przejazdu przez wały przeciwpowodziowe wykonuje inwestor budujący wał, a utrzymuje ten, na kim ciąży obowiązek utrzymania drogi i urządzeń.

Art. 70.

Bezpośrednią ochronę przed powodzią sprawują wojewódzkie, powiatowe, gminne i zakładowe komitety przeciwpowodziowe.

Art. 71.

Zakład piętrzący wodę jest obowiązany na żądanie komitetu przeciwpowodziowego bez odszkodowania obniżyć piętrzenie lub opróżnić zbiornik na ustalony przez komitet okres niezbędny do bezpośredniej ochrony przed powodzią.

Art. 72.

Wójt, burmistrz (prezydent miasta) może zobowiązać mieszkańców zagrożonych powodzią lub sąsiednich terenów oraz państwowe, spółdzielcze i społeczne jednostki organizacyjne do wykonania posiadanymi siłami i środkami pilnych prac zabezpieczających lub do dostarczenia posiadanych materiałów.

Art. 73.

1. Wójt, burmistrz (prezydent miasta) może na obszarach zagrożonych powodzią organizować ochotnicze drużyny ratownicze do udziału w bezpośredniej ochronie przed powodzią.
2. Członkom ochotniczych drużyn ratowniczych przysługuje zwolnienie od pracy w celu wzięcia udziału w bezpośredniej ochronie przed powodzią.

Art. 74.

Jeżeli w inny sposób nie można usunąć bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia ludzi lub dla mienia, zarząd gminy może zarządzić ewakuację ludności z obszarów bezpośrednio zagrożonych powodzią. W razie nagłego zagrożenia powodzią, ewakuację może zarządzić wójt, burmistrz (prezydent miasta).

Art. 75.

1. W bezpośredniej ochronie przed powodzią biorą udział jednostki wojska, policji i straży pożarnych, pod kierownictwem komitetów przeciwpowodziowych.
2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady:
 - 1) powoływania, organizacji i zakresu działania komitetów przeciwpowodziowych,
 - 2) udziału mieszkańców oraz państwowych, spółdzielczych i społecznych jednostek organizacyjnych w wykonywaniu pilnych prac zabezpieczających przed powodzią i w bezpośredniej ochronie przed powodzią,
 - 3) organizowania i działania ochotniczych drużyn ratowniczych oraz udzielania zwolnień od pracy w celu wzięcia udziału w bezpośredniej ochronie przed powodzią.

Art. 76.

1. Za zniszczenie, uszkodzenie lub utratę środków przewozowych zwierząt pociągowych, sprzętu lub materiałów zużytych podczas przygotowania lub udziału w bezpośredniej ochronie przed powodzią należy się odszkodowanie, które przyznaje wójt, burmistrz (prezydent miasta). Jeżeli szkody objęte są ubezpieczeniem, odszkodowanie zmniejsza się o kwotę przyznanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia.
2. Roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem sześciu miesięcy od powstania szkody.

Rozdział 4**Regulacja i utrzymanie wód****Art. 77.**

1. Regulacja i utrzymanie wód śródlądowych należy do właścicieli tych wód, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie lub przepisach szczególnych.
2. Wykonanie i utrzymanie budowli i murów tworzących brzeg wody należy do ich właścicieli. Jeżeli jednak takie budowle lub mury albo ich części spełniają funkcję urządzeń wodnych, a jednocześnie służą innym celom, w kosztach ich wykonania i utrzymania uczestniczą użytkownicy, w częściach odpowiadających uzyskiwanym korzyściom.
3. Regulacja i utrzymanie morskich wód wewnętrznych oraz brzegu morskiego należy do zadań organów administracji morskiej.

Art. 78.

1. Regulacja wód śródlądowych polega w szczególności na wykonaniu niezbędnych urządzeń lub robót, które służą do poprawy odpływu wód lub ich żeglowności i spławności, do ochrony przed powodzią, na potrzeby rolnictwa i celów rybackich oraz leśnictwa, do ochrony gruntów nadbrzeżnych przed obrywaniem, erozją oraz do zabezpieczenia istniejących ujęć wód, dróg, mostów lub innych obiektów budowlanych i urządzeń.
2. Regulacja morskich wód wewnętrznych oraz brzegu morskiego polega w szczególności na budowie, utrzymaniu i ochronie umocnień brzegowych, wydmy nadmorskich i zalesień ochronnych w obrębie pasa nadbrzeżnego.
3. Regulacja wód nie powinna naruszać piękna krajobrazu oraz biologicznych stosunków środowiska wodnego.

Art. 79.

1. Przebudowę, dostosowanie lub zniesienie istniejących urządzeń wodnych w związku z regulacją wód śródlądowych wykonuje właściciel tych urządzeń na własny koszt.
2. Koszt przebudowy lub dostosowania urządzeń wodnych wybudowanych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego ponosi wykonujący regulację, a zakład posiadający pozwolenie uczestniczy w tych kosztach stosownie do uzyskanych korzyści. Jeżeli zakład nie zgadza się na uczestnictwo w kosztach, wydane mu pozwolenie może być cofnięte za odszkodowaniem.
3. Wykonujący regulację wód śródlądowych ponosi koszty ograniczenia lub cofnięcia pozwolenia wodnoprawnego, jeżeli jest to niezbędne do wykonania tej regulacji. Przepis art. 33 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 80.

1. Utrzymanie wód śródlądowych polega na zachowaniu lub przywróceniu naturalnego stanu wody i brzegów albo na zachowaniu stanu, jaki powstał wskutek regulacji, oraz na zapewnieniu swobodnego spływu wody i lodów.
2. Zakłady, które przez wprowadzanie ścieków do wód lub urządzeń wodnych albo w inny sposób przyczyniły się do wzrostu kosztów utrzymania tych wód lub urządzeń, ponoszą taką część kosztów, w jakiej nastąpił ich wzrost. Podziału kosztów przypadających na zakłady dokonuje organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.
3. Utrzymanie wód podziemnych znajdujących się w zanieczyszczonej glebie lub ziemi należy do obowiązku rekultywacji na podstawie przepisów o ochronie środowiska.

Dział IV

Budownictwo wodne

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 81.

Lokalizacja oraz warunki realizacji inwestycji obejmującej urządzenia wodne, których wykonanie wymaga pozwolenia wodnoprawnego, powinny być uzgodnione z organem właściwym do wydania tego pozwolenia.

Art. 82.

1. Pozwolenia wodnoprawnego w zakresie budownictwa wodnego wymaga w szczególności:
 - 1) wykonywanie urządzeń do regulacji wód śródlądowych,
 - 2) wykonywanie urządzeń zabezpieczających przed powodzią,
 - 3) wykonywanie kanałów, stopni wodnych, zbiorników wodnych i innych urządzeń wodnych służących do przepływu wód lub zmiany poziomu zwierciadła wody,
 - 4) wykonywanie ujęć służących do poboru wody,
 - 5) wykonywanie urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem oraz urządzeń służących do wprowadzania ścieków do wody lub do ziemi,
 - 6) odgradzanie i przegradzanie wód oraz wykonywanie stałych urządzeń służących do połowu ryb lub pozyskiwania innych organizmów wodnych,
 - 7) wykonywanie obiektów portowych, stoczni rzecznych, kąpielisk, przystani, pomostów i innych podobnych urządzeń na brzegach i na wodach,
 - 8) prowadzenie przez wały przeciwpowodziowe oraz przez wody mostów i urządzeń komunikacyjnych, urządzeń do doprowadzania lub odprowadzania wody, pary, gazu, prądu elektrycznego i innych podobnych urządzeń,
 - 9) wykonywanie obiektów budowlanych krzyżujących się z wałami przeciwpowodziowymi w jednym poziomie oraz ramp wałowych,
 - 10) ustawienie stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i na wodach,
 - 11) wykonywanie obiektów budowlanych na obszarze położonym między wałem przeciwpowodziowym a korytem wody płynącej lub obszarze nie obwałowanym narażonym na niebezpieczeństwo powodzi,
 - 12) wykonywanie urządzeń oraz usuwanie roślin chroniących brzegi wód.
2. Pozwolenia wodnoprawnego nie wymaga wykonanie przez państwowe jednostki organizacyjne, do których należy regulacja i utrzymanie wód, pilnych robót zabezpieczających przed powodzią.
3. Pozwolenie wodnoprawne na wykonanie na wodach żeglownych urządzeń wodnych, które nie służą do szczególnego korzystania z wód, wydaje starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, a na wodach pozostałych - jako zadanie własne.

4. Pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych w morskim pasie nadbrzeżnym określonym przepisami szczególnymi oraz w portach morskich wydaje starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.
5. Minister właściwy do spraw środowiska wydaje pozwolenia wodnoprawne na wykonywanie urządzeń zabezpieczających przed powodzią.

Art. 83.

Pozwolenie wodnoprawne na wykonanie studni publicznych jest równocześnie pozwoleniem na korzystanie z wody w sposób określony w dokumentacji technicznej.

Art. 84.

Osobom upoważnionym przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta) przysługuje prawo wejścia na grunt i do budynków w celu dokonania pomiarów, badań i wierceń lub innych podobnych czynności, jeżeli jest to niezbędne w związku z projektowanym wykonaniem na koszt budżetu państwa urządzeń wodnych oraz ich utrzymaniem i eksploatacją.

Art. 85.

1. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej wydaje decyzję o wykonaniu na koszt budżetu państwa, za zwrotem części kosztów, urządzeń melioracji wodnych szczegółowych oraz urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych wsi.
2. Decyzję o wykonaniu urządzeń melioracji wodnych szczegółowych wydaje się na wniosek spółki wodnej, rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub większości zainteresowanych właścicieli nieruchomości; większość ta nie jest wymagana, jeżeli wniosek zostanie zgłoszony przez właścicieli co najmniej połowy ogólnego obszaru gruntów przewidzianych do zmeliorowania.
3. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej może wydać decyzję o wykonaniu na koszt budżetu państwa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych bez zachowania warunków określonych w ust. 2, jeżeli tego wymaga interes racjonalnej gospodarki rolnej lub leśnej.
4. Decyzję określoną w ust. 1 podaje się do wiadomości zainteresowanych właścicieli nieruchomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz przez wywieszenie jej na okres 14 dni w urzędzie gminy.
5. Właściciel nieruchomości, którego dotyczy decyzja określona w ust. 1 lub 3, obowiązany jest umożliwić wejście na grunt i do obiektów budowlanych w celu wykonania urządzeń.

Art. 86.

1. Za szkodę przekraczającą 100 zł, wyrządzoną w związku z projektowaniem i wykonywaniem na koszt budżetu państwa oraz utrzymaniem i eksploatacją urządzeń wodnych, starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej przyznaje poszkodowanemu odszkodowanie.
2. Nie uważa się za szkodę zajęcia gruntu pod urządzenia melioracji wodnych szczegółowych, jeżeli właściciel gruntu odnosi korzyści z tych urządzeń.

3. Wartość odszkodowania za szkodę wyrządzoną w związku z wykonywaniem urządzeń, za które zainteresowany właściciel nieruchomości ma obowiązek wносить opłatę melioracyjną lub zwrócić część kosztów wykonania urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych wsi, zalicza się na poczet tej opłaty lub kosztów.
4. Roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech miesięcy od powstania szkody.

Art. 87.

1. Właścicielom nieruchomości, podejmującym wykonanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych we własnym zakresie, może być udzielona pomoc państwowa, polegająca w szczególności na:
 - 1) dostarczeniu odpowiedniej dokumentacji technicznej,
 - 2) sprawowaniu nadzoru technicznego,
 - 3) umożliwieniu zaopatrzenia w niezbędne materiały,
 - 4) udzieleniu kredytów i dotacji.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych wsi, jeżeli zainteresowani właściciele nieruchomości zgromadzą własne środki finansowe w wysokości nie mniejszej niż 50 % kosztów wykonania tych urządzeń.
3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w wypadku określonym w art. 51.

Art. 88.

Utrzymanie urządzeń wodnych należy do tego, kto odnosi z nich korzyści, chyba że zostało powierzone komu innemu.

Art. 89.

1. Zabrania się wykonywania w pobliżu urządzeń wodnych robót zagrażających tym urządzeniom i czynności, które mogą spowodować ich uszkodzenie, a także sadzenia drzew i krzewów utrudniających utrzymanie i eksploatację urządzeń.
2. Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych określi w drodze rozporządzenia rodzaje robót i czynności, których wykonywanie jest zabronione w pobliżu urządzeń wodnych.

Rozdział 2

Melioracje wodne

Art. 90.

1. Urządzeniami melioracji wodnych są urządzenia służące do regulacji stosunków wodnych i polepszenia zdolności produkcyjnej gleby.
2. Przepisów o urządzeniach melioracji wodnych nie stosuje się do urządzeń wodnych służących do odwodnienia gruntów w innych celach niż określone w ust. 1.

Art. 91.

1. Urządzenia melioracji wodnych dzielą się na podstawowe i szczegółowe.
2. Do urządzeń melioracji wodnych podstawowych zalicza się:
 - 1) kanały, stopnie wodne, zbiorniki wodne i inne urządzenia wodne służące do przepływu wód lub do zmiany poziomu zwierciadła wody,
 - 2) urządzenia zabezpieczające przed powodzią,
 - 3) ujęcia służące do poboru wody,
 - 4) rurociągi o średnicy większej niż 0,4 m na odcinkach przebiegających przez zabudowane tereny wsi i miast oraz
 - 5) urządzenia do regulacji wód śródlądowych
- jeżeli służą do celów określonych w art. 90 ust. 1.
3. Przepisy dotyczące urządzeń melioracji wodnych podstawowych stosuje się odpowiednio do budowli piętrzących, regulacyjnych i komunikacyjnych na tych urządzeniach, do budowli komunikacyjnych położonych na drogach publicznych i liniach kolejowych oraz do dróg dojazdowych niezbędnych do właściwego użytkowania obszarów zmeliorowanych.
4. Do urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zalicza się:
 - 1) ciekі wodne naturalne i sztuczne (rowy, kanały otwarte i kryte) odwadniające i nadwadniające o szerokości dna do 1,5 m w ich dolnym biegu oraz rurociągi o średnicy do 1,0 m z wyjątkiem rurociągów o średnicy większej niż 0,4 m na odcinkach przebiegających przez zabudowane tereny wsi i miast,
 - 2) groble na obszarach nawadnianych, drenowania, deszczownie wraz z pompami przenośnymi, stawy rybne oraz inne podobne urządzenia.
5. Przepisy dotyczące urządzeń melioracji wodnych szczegółowych stosuje odpowiednio do:
 - 1) budowli regulacyjnych, piętrzących i komunikacyjnych na tych urządzeniach, z wyjątkiem budowli komunikacyjnych położonych na drogach publicznych i liniach kolejowych,
 - 2) zagospodarowania zmeliorowanych, jak również nie wymagających melioracji trwałych łąk i pastwisk, a także nieużytków przeznaczonych na takie łąki i pastwiska,
 - 3) wykonywanie urządzeń pastwisk.
6. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej może w drodze rozporządzenia zaliczyć poszczególne ciekі wodne, o których mowa w ust. 4, do urządzeń melioracji wodnych podstawowych.

Art. 92.

1. Urządzenia melioracji wodnych podstawowych i drogi dojazdowe oraz urządzenia melioracji wodnych szczegółowych na gruntach stanowiących własność Państwa są wykonywane i utrzymywane na koszt budżetu państwa przez samorząd województwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej.
2. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na gruntach innych niż stanowiące własność Państwa należy do właścicieli tych gruntów; urządzenia także mogą być wykonane na koszt budżetu państwa przez samorząd woje-

wództwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej za zwrotem przez właścicieli części kosztów.

Art. 93.

1. Za wykonane na koszt budżetu państwa urządzenia melioracji wodnych szczegółowych zainteresowani właściciele nieruchomości wnoszą na rzecz Państwa opłatę melioracyjną.
2. W zamian za wykonane na koszt budżetu państwa urządzenia melioracji wodnych szczegółowych na gruntach położonych w obrębie terenów bagiennych lub na obszarze trwałych łąk i pastwisk, jak również na terenach przewidzianych do rolniczego wykorzystywania ścieków, starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej może za zgodą właściciela nieruchomości zamiast opłaty melioracyjnej przejąć na własność Państwa odpowiednią część tych gruntów.

Art. 94.

1. Wysokość opłaty melioracyjnej ustala się proporcjonalnie do powierzchni gruntów, na które dodatni wpływ wywierają urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.
2. Wysokość opłaty melioracyjnej za wykonanie drenowania ustala się proporcjonalnie do powierzchni gruntów objętych drenowaniem.
3. Opłatę melioracyjną za wykonanie drenowania gruntów ornych zwiększa się o połowę wartości odszkodowań za szkody wyrządzone w związku z wykonaniem tego drenowania. Wysokość kwoty, o którą zwiększa się opłatę, ustala się proporcjonalnie do powierzchni gruntów objętych drenowaniem.

Art. 95.

1. Przewidziane do zmeliorowania grunty, położone w obrębie terenów bagiennych oraz na obszarach trwałych łąk i pastwisk, mogą być wywłaszczone w całości lub w części na rzecz Państwa, na zasadach i w trybie przewidzianych w przepisach o wywłaszczaniu nieruchomości, jeżeli wymagają tego względy racjonalnego wykorzystania terenu bagiennego lub obszaru trwałych łąk i pastwisk, gdy właściciel gruntu:
 - 1) nie prowadzi gospodarstwa rolnego bądź
 - 2) prowadzi je, ale gospodarstwo to położone jest w takiej odległości od gruntów zmeliorowanych, że racjonalne ich wykorzystanie jest niemożliwe lub w znaczny sposób utrudnione, bądź
 - 3) charakter gospodarstwa rolnego i jego zdolność produkcyjna wskazują, że grunty te w ramach danego gospodarstwa nie mogą być w pełni wykorzystane.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do gruntów przewidzianych do rolniczego wykorzystania ścieków, z tym że wywłaszczeniem powinien być objęty obszar niezbędny do prowadzenia przez Państwo odpowiedniej gospodarki rolnej lub leśnej zapewniającej odbiór ścieków w ciągu całego roku.
3. W razie wywłaszczenia części gruntów określonych w ust. 1 i 2 przypadające za ten grunt odszkodowanie może być zaliczone na poczet opłaty melioracyjnej za

wykonane na koszt budżetu państwa urządzenia melioracji wodnych szczegółowych dla pozostałej części gruntów należących do właściciela wywłaszczonych gruntów.

Art. 96.

W wypadkach uzasadnionych utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz dróg dojazdowych może być na koszt budżetu państwa powierzone spółce wodnej.

Art. 97.

1. Utrzymanie i eksploatacja stacji pomp dostarczających wodę do deszczowni oraz urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do zainteresowanych właścicieli nieruchomości, a jeżeli są położone na terenie działania spółki wodnej, ich utrzymanie i eksploatacja należy do spółki.
2. Wójt, burmistrz (prezydent miasta) może nakazać właścicielowi gruntu sprzęt plonów w oznaczonym terminie z terenów zmeliorowanych zaopatrzonych w urządzenia nawadniające. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji.
3. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi:
 - 1) zasady i tryb ustalania odszkodowań za szkody związane z wykonaniem urządzeń melioracji wodnych, wymiaru i poboru opłat melioracyjnych, przejmowania gruntów na poczet opłat melioracyjnych oraz zasady wykonywania na koszt budżetu państwa robót i urządzeń melioracyjnych,
 - 2) zasady utrzymania i eksploatacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych i zwolnień od tego obowiązku, zagospodarowania zmeliorowanych łąk i pastwisk, wykonywania urządzeń pastwisk oraz utrzymania niezbędnych dróg dojazdowych.

rozdział 3 w dziale IV
- skreślony - obowiązuje do dnia
14.01.2002 r. (Dz.U. z
2001 r. Nr 72, poz.
747)

[Rozdział 3

Zaopatrzenie w wodę

Art. 98.

1. *Do urządzeń zaopatrzenia w wodę zalicza się studnie publiczne oraz urządzenia wodne służące do ujęcia i poboru wody, jak również urządzenia służące do jej magazynowania, uzdatniania i rozprowadzania.*
2. *Do urządzeń kanalizacyjnych zalicza się urządzenia służące do ujęcia, oczyszczania oraz odprowadzania ścieków.*

Art. 99.

1. *Urządzenia zaopatrzenia w wodę i urządzenia kanalizacyjne miast oraz państwowych jednostek organizacyjnych gospodarki rolnej wykonywane są na koszt budżetu państwa.*
2. *Urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorcze urządzenia kanalizacyjne wsi wykonywane są na koszt budżetu państwa za zwrotem części kosztów*

przez zainteresowanych właścicieli nieruchomości. Wykonywanie urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę wsi obejmuje również doprowadzenie sieci wodociągowej na teren nieruchomości i założenie jednego punktu poboru wody.

- 3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie podłączenia nieruchomości do urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych wsi, dokonanego przed upływem dziesięciu lat od ich oddania do eksploatacji.*
- 4. Urządzenia zaopatrzenia w wodę i urządzenia kanalizacyjne inne niż określone w ust. 1 i 2 wykonują zakłady na własny koszt.*
- 5. Na zlecenie i koszt właściciela nieruchomości mogą być równocześnie z wykonaniem urządzeń określonych w ust. 2 założone dodatkowe punkty poboru wody oraz wewnętrzne instalacje wodociągowe i kanalizacyjne.*

Art. 100.

Urządzenia zaopatrzenia w wodę oraz urządzenia kanalizacyjne wykonane na koszt budżetu państwa i za zwrotem części kosztów przez zainteresowanych właścicieli nieruchomości stanowią własność Państwa.

Art. 101.

- 1. Właściciel budynku w mieście obowiązany jest w czasie jego budowy do założenia wewnętrznej instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej na własny koszt. Połączenie jej z przewodami sieci wodociągowej i kanalizacyjnej stanowiącej własność Państwa powinno nastąpić w terminie ustalonym przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta).*
- 2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do właściciela budynku odbudowywanego lub poddanego kapitalnemu remontowi.*

Art. 102.

- 1. Wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych wymaga zawarcia umowy z właścicielem lub wskazanym przez niego użytkownikiem tych urządzeń.*
- 2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych stanowiących mienie komunalne.*

Art. 103.

Utrzymanie i eksploatacja urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych należy do właściciela tych urządzeń.

Art. 104.

Za wodę pobieraną z urządzeń zaopatrzenia w wodę i za ścieki wprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych stanowiących własność Państwa pobiera się opłaty; nie dotyczy to wody pobieranej ze studni publicznych oraz wody użytej do gaszenia pożarów.

Art. 105.

W wypadku niedoboru wody wójt, burmistrz (prezydent miasta) może ograniczyć na określonym obszarze pobieranie do innych celów wody przeznaczonej na zaopatrzenie ludności, a także wprowadzić opłaty za przekroczenie ustalonej dla zakładu ilości wody w okresie ograniczeń jej poboru.

Art. 106.

- 1. Kontrolę jakości wody pobieranej z urządzeń zaopatrzenia w wodę sprawują organy inspekcji sanitarnej.*
- 2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakim powinna odpowiadać woda do picia i potrzeb gospodarstw domowych, potrzeb zakładów żywienia zbiorowego, zakładów produkujących środki spożywcze, farmaceutyczne, kosmetyczne, lód albo potrzeb zakładów kąpielowych i pływalni oraz w kąpieliskach, a także zasady sprawowania kontroli jakości wody przez organy Inspekcji Sanitarnej.*

Art. 107.

- 1. Urządzenia zaopatrzenia w wodę i urządzenia kanalizacyjne powinny być tak projektowane, aby mogły służyć do zaspokojenia potrzeb miast i wsi oraz aby do tych urządzeń mogły być podłączone nieruchomości znajdujące się w ich zasięgu.*
- 2. Urządzenia określone w ust. 1 oraz urządzenia, o których mowa w art. 99 ust. 4, służące do zaopatrywania w wodę kilku zakładów - jeżeli uzasadniają to względy gospodarcze - powinny być wykonywane jako urządzenia wspólne.*
- 3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady:*
 - 1) wykonywania, utrzymywania i eksploatacji urządzeń zaopatrzenia w wodę oraz urządzeń kanalizacyjnych, ustalania związanych z tym odszkodowań, jak również organy właściwe w tych sprawach,*
 - 2) ustalania i pokrywania części kosztów wykonania urządzeń określonych w art. 99 ust. 2 i 5 oraz stosowania ulg i zwolnień od tych kosztów,*
 - 3) ustalania i poboru opłat za wodę pobieraną z urządzeń zaopatrzenia w wodę i za ścieki wprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, stosowania ulg i zwolnień od tych opłat oraz organy właściwe w tych sprawach,*
 - 4) warunki, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych stanowiących własność Państwa.]*

Dział V

Spółki wodne

Art. 108.

Spółki wodne mogą być tworzone dla wykonania, utrzymania i eksploatacji urządzeń:

- 1) melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na zmeliorowanych terenach,
- 2) zaopatrzenia w wodę,
- 3) służących do odprowadzania ścieków oraz ochrony wód przed zanieczyszczeniem i wykorzystania substancji zawartych w ściekach,
- 4) służących do wykorzystania wody do celów przeciwpożarowych, a także zabudowy kanałów oraz utrzymania rzek, potoków i innych cieków wodnych.

Art. 109.

1. Członkami spółki wodnej mogą być osoby fizyczne i zakłady, których udział w spółce jest gospodarczo uzasadniony.
2. Następcy prawni członka spółki wodnej wstępują w jego prawa i obowiązki.

Art. 110.

Utworzenie spółki wodnej następuje na mocy porozumienia zainteresowanych osób fizycznych i zakładów albo na podstawie decyzji starosty, z dniem wpisania jej do księgi wodnej.

dodany ust. 2 w art. 114 wchodzi w życie z dniem 30.11.2001 r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 125, poz. 1368)

Art. 111.

1. Spółka wodna jest osobą prawną.
2. Spółka wodna korzysta z pomocy Państwa.
3. Udzielanie spółkom wodnym pomocy, o której mowa w ust. 2, należy do samorządu województwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

Art. 112.

1. Spółka wodna posiada statut określający jej nazwę, cel, teren działania, organy, podstawowe prawa i obowiązki członków i organów spółki oraz warunki i tryb rozwiązania i likwidacji spółki, a nadto zawierający inne niezbędne postanowienia.
2. Starosta zatwierdza statut spółki wodnej utworzonej na mocy porozumienia zainteresowanych osób fizycznych i zakładów lub nadaje statut spółce wodnej utworzonej na podstawie decyzji.
3. Starosta zatwierdza uchwałę walnego zgromadzenia członków spółki o jej rozwiązaniu.
4. Statuty spółek wodnych, utworzonych do wykonywania działalności, nie wymagającej pozwolenia wodnoprawnego, jak również uchwały o rozwiązaniu takich spółek, zatwierdza wójt, burmistrz (prezydent miasta).

Art. 113.

Spółka wodna odpowiada całym majątkiem za swe zobowiązania.

Art. 114.

- <1.> Należnościami spółek wodnych z tytułu składek i innych świadczeń na rzecz spółki przewidzianych w statucie służy pierwszeństwo zaspokojenia po podatkach i ciężarach publicznych z zachowaniem wyjątków określonych w przepisach o zobowiązanych podatkowych.
- <2. Egzekucja należności, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.>

Art. 115.

1. Członek spółki wodnej obowiązany jest do wnoszenia na jej rzecz składek i ponoszenia innych świadczeń niezbędnych do wykonywania statutowych zadań spółki. Wysokość składek i innych świadczeń jest proporcjonalna do korzyści uzyskiwanych przez członka spółki.
2. Właściciele nieruchomości, którzy nie należą do spółki wodnej, obowiązani są do uiszczania w odpowiednim stosunku składek i ponoszenia innych świadczeń, jeżeli uzyskują korzyści z urządzeń wodnych objętych działalnością spółki lub przyczyniają się do zanieczyszczania wody, dla której ochrony spółka została utworzona.
3. Stwierdzenie korzyści lub zanieczyszczenia wody oraz ustalenie wysokości składek i innych świadczeń należy do starosty.

Art. 116.

1. Związki spółek wodnych mogą być tworzone do prowadzenia rachunkowości i innych czynności z zakresu administracji spółek wodnych oraz do wykonywania wspólnych zadań gospodarczych.
2. Związek spółek wodnych jest osobą prawną.
3. Do związku spółek wodnych stosuje się odpowiednio przepisy o spółkach wodnych.

Art. 117.

1. Nadzór i kontrolę nad działalnością:
 - 1) spółek wodnych, o których mowa w art. 112 ust. 4 - sprawuje wójt, burmistrz (prezydent miasta),
 - 2) pozostałych spółek wodnych - sprawuje starosta,
 - 3) związków spółek wodnych - sprawuje marszałek województwa.
2. Jeżeli uchwalone przez spółkę wodną składki i inne świadczenia nie wystarczają na wykonanie przewidzianych na dany rok zadań statutowych, starosta może podwyższyć wysokość tych składek lub innych świadczeń. Jeżeli spółka wodna nie podejmie odpowiedniej uchwały, wysokość składek i innych świadczeń ustali starosta.
3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 2, w odniesieniu do spółek wymienionych w art. 112 ust. 4, przysługują wójtowi, burmistrzowi (prezydentowi miasta), a w odniesieniu do związków spółek wodnych - marszałkowi województwa.
4. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi:

- 1) zasady organizacji i działania oraz rozwiązywania i likwidacji spółek wodnych i ich związków,
 - 2) zasady gospodarki finansowej spółek wodnych i ich związków oraz zasady i tryb udzielania przez Państwo pomocy tym spółkom i związkom,
 - 3) zasady ustalania składek i innych świadczeń na rzecz spółek wodnych i ich związków.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi oraz ministrem właściwym do spraw środowiska, określi, w drodze rozporządzenia, wzorcowe statuty poszczególnych rodzajów spółek wodnych i ich związków, uwzględniając postanowienia dotyczące celów spółki i środków do ich osiągnięcia.

Art. 118.

Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia określić inne niż ustalone w ustawie cele oraz zasady organizacji i działania spółek wodnych i ich związków.

Dział VI

Księgi wodne i kataster gospodarki wodnej

Art. 119.

Księgi wodne służą do wpisu:

- 1) pozwoleń wodnoprawnych na korzystanie z wód,
- 2) spółek wodnych i ich związków.

Art. 120.

1. Kataster gospodarki wodnej służy do ewidencjonowania i bilansowania zasobów wód śródlądowych powierzchniowych i podziemnych, rejestracji podstawowych danych dotyczących wód oraz charakterystyki urządzeń wodnych pod względem technicznym.
2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia dane podlegające zamieszczeniu w księgach wodnych i katastrze gospodarki wodnej, zasady ich prowadzenia oraz organy właściwe w tych sprawach.
3. Przepisy o ochronie środowiska wskazują przypadki, gdy pozwolenia wodnoprawne zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Art. 121.

Zakłady posiadające dane potrzebne do prowadzenia ksiąg wodnych i katastru gospodarki wodnej obowiązane są udostępnić je właściwym organom administracji państwowej oraz jednostkom organizacyjnym, o których mowa w art. 19 ust. 4.

Dział VII

Przepisy karne

Art. 123.

art. 122 skreślony

1. Kto uniemożliwia lub utrudnia korzystanie z wody dla zwalczania klęski żywiołowej lub dla zapobieżenia poważnemu niebezpieczeństwu,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
2. Jeżeli następstwem czynu określonego w ust. 1 jest znaczna szkoda, sprawca
podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 124.

1. Kto wbrew przepisom wykonuje w pobliżu urządzeń wodnych roboty zagrażające tym urządzeniom,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
2. Jeżeli następstwem czynu określonego w ust. 1 jest znaczna szkoda, sprawca
podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 125.

Kto w związku z korzystaniem z wód uszkadza brzegi wód śródlądowych powierzchniowych, grunty pod tymi wodami, urządzenia wodne albo utrudnia przepływ wody,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 126.

1. Kto bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego korzysta z wody lub wykonuje urządzenia wodne,
podlega karze grzywny do 5.000 zł.
2. Tej samej karze podlega, kto korzysta z wody z przekroczeniem warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym lub w decyzji zwalniającej zakład z obowiązku posiadania urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem, nie powodując jednak szkodliwego zanieczyszczenia wód.
3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się jeżeli korzystanie z wód dotyczy wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Art. 127.

Kto wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi:

- 1) nie utrzymuje w należyтым stanie koryta wody i jej brzegów,
- 2) nie wykonuje lub nie utrzymuje w należyтым stanie urządzeń zapobiegających szkodom, o których mowa w art. 25 ust. 3 i w art. 26 pkt 3,
- 3) nie utrzymuje w należyтым stanie urządzeń melioracji wodnych,
- 4) powoduje nieuzasadnione straty wody przez zaniedbywanie utrzymania w należyтым stanie urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę albo ich niewłaściwą eksploatację,
podlega karze grzywny do 5.000 zł.

Art. 128.

1. Kto wbrew przepisom:

- 1) w pobliżu urządzeń wodnych wykonuje czynności, które mogą uszkodzić te urządzenia,
 - 2) wznosi w strefach ochronnych urządzenia lub wykonuje roboty albo czynności, o których mowa w art. 60 ust. 1 i 2,
 - 3) prowadzi przez wały przeciwpowodziowe oraz przez wody urządzenia, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 8, albo wykonuje obiekty budowlane, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 9,
 - 4) uchyla się bez uzasadnionej przyczyny od wykonania pilnych prac zabezpieczających,
 - 5) uchyla się od obowiązku zarejestrowania ujęcia wody podziemnej i przeprowadzania okresowych obserwacji wydajności tego ujęcia,
- podlega karze grzywny do 5.000 zł.

art. 130-130c skreślone

2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 pkt 1-3 można orzec obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.

[Art. 129.

1. Kto:

- 1) niszczy lub uszkadza wodne urządzenia pomiarowe,
 - 2) niszczy albo uszkadza urządzenia zaopatrzenia w wodę lub urządzenia kanalizacyjne, jeżeli szkoda nie przekracza kwoty 1.000 zł,
 - 3) bez zgody właściciela urządzeń zaopatrzenia w wodę lub urządzeń kanalizacyjnych podłącza nieruchomość do tych urządzeń,
- podlega karze grzywny do 5.000 zł.

2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 pkt 1 i 2 można orzec obowiązek zapłaty równowartości zniszczonego lub uszkodzonego urządzenia albo przywrócenia do stanu poprzedniego.]

**art. 129 - skreślony -
obowiązuje do dnia
14.01.2002 r. (Dz.U. z
2001 r. Nr 72, poz.
747)****Dział VIII****Przepisy przejściowe i końcowe****Art. 131.**

1. Osobom, które były właścicielami wód płynących przejętych z dnia 12 grudnia 1962 r. na własność Państwa i korzystały z nich do celów rybackich, naczelnik powiatu może przyznać prawo dożywotniego, nieodpłatnego korzystania z tych wód do celów rybackich.
2. Osobom określonym w ust. 1, które nie mogą korzystać z wód do celów rybackich ze względu na stan zdrowia albo gdy wody te zostały zagospodarowane przez jednostki gospodarki uspołecznionej przed dniem wejścia w życie ustawy, wojewoda może przyznać z tego tytułu odszkodowanie na zasadach i w trybie ustalonych przez Radę Ministrów.

3. Wnioski w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, podlegają rozpatrzeniu, jeżeli zostaną zgłoszone w terminie trzech lat od wejścia w życie ustawy.

Art. 132.

Zakłady, które uzyskały pozwolenie wodnoprawne przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą być obciążone dodatkowymi obowiązkami przewidzianymi w ustawie.

Art. 132a.

1. Pozwolenia wodnoprawne, wydane przed dniem 1 stycznia 1975 r., wygasają z dniem 31 grudnia 2000 r.
2. Zakłady posiadające pozwolenia wodnoprawne, o których mowa w ust. 1, oraz zakłady, które pobierają wodę lub wprowadzają ścieki do wód albo do ziemi bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego, są zobowiązane złożyć wniosek o jego wydanie na zasadach określonych w ustawie w terminie od dnia 1 lipca 1997 r. do dnia 30 czerwca 2000 r.
4. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może, w drodze decyzji, nakazać zakładom, o których mowa w ust. 2, rozebranie urządzeń wodnych wykonanych bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego.

Art. 133.

1. Nie jest wymagane pozwolenie wodnoprawne na istniejące w dniu wejścia w życie ustawy urządzenia wodne. Właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego terenowy organ administracji państwowej może nakazać przebudowę tych urządzeń lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom, o ile potrzeba taka wynika z przepisów niniejszej ustawy. Przepis art. 25 ust. 6 stosuje się odpowiednio.
2. Przepis ust. 1 nie zwalnia zakładu od obowiązku uzyskania w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy pozwolenia wodnoprawnego na eksploatację urządzeń wodnych służących do ujmowania wody podziemnej oraz urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem.

Art. 134.

1. Nie jest wymagane pozwolenie wodnoprawne na istniejące w dniu wejścia w życie ustawy mosty i przepusty.
2. Przebudowa istniejących w dniu wejścia w życie ustawy mostów i przepustów wymaga uprzedniego uzgodnienia z właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego terenowym organem administracji państwowej części hydrologicznej i hydraulicznej założeń techniczno-ekonomicznych.
3. W wypadkach szczególnych, gdy istniejące w dniu wejścia w życie ustawy mosty i przepusty są przyczyną istotnych przeszkód w przepływach wód i lodów, utrudnień dla żeglugi i spławu albo wpływają w istotny sposób na pogorszenie stosunków wodnych w gruntach, wojewoda może zobowiązać zarządcę drogi (kolei) do przebudowy lub usunięcia mostu lub przepustu albo do wykonania i utrzymania urządzeń zapobiegających szkodzi; w tych wypadkach stosuje się odpowiednio przepis art. 25.

ust. 3 w art. 132 skreślony

Art. 135.

1. Zakłady, które w dniu 9 lutego 1961 r. nie posiadały wymaganych obowiązującymi wówczas przepisami ustawy urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem, mogą być na czas oznaczony zwolnione od obowiązku wykonania tych urządzeń .
2. Zwolnień udziela na wniosek zainteresowanego zakładu wojewoda, określając czas zwolnienia - nie dłuższy jednak niż pięć lat - oraz dopuszczalne zanieczyszczenie w ściekach wprowadzanych do wód lub do ziemi, a w razie potrzeby również okresy stopniowego zmniejszania zanieczyszczeń albo inne warunki zwolnień.
3. Wnioski określone w ust. 2 należy zgłaszać w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy. Do czasu wydania ostatecznej decyzji stosuje się przepisy obowiązujące przed dniem wejścia w życie ustawy.
4. Minister - Kierownik Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej może w wypadkach szczególnie uzasadnionych względami technicznymi i ekonomicznymi, na wniosek zakładu złożony za pośrednictwem jego organu naczelnego, okres zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, przedłużyć na czas dalszy, jednak nie dłuższy niż cztery lata.

Art. 136.

Zakłady korzystające w dniu wejścia w życie ustawy do celów rybackich z wód, na których są utworzone obwody rybackie, mają obowiązek uzyskania w ciągu pięciu lat od wejścia w życie ustawy pozwolenia wodnoprawnego na to korzystanie.

Art. 137.

Opłaty melioracyjne, koszty wykonania urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych wsi oraz należności spółek wodnych z tytułu składek i innych świadczeń na rzecz spółki mają charakter danin publicznych.

Art. 138.

1. Zakłady przemysłowe, które w dniu wejścia w życie ustawy wprowadzają ścieki do urządzeń kanalizacyjnych stanowiących własność Państwa, obowiązane są zgłosić właściwym do wydania zezwolenia terenowym organom administracji państwowej ilość i skład tych ścieków w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy.
2. Zakłady przemysłowe określone w ust. 1, które wprowadzają do urządzeń kanalizacyjnych stanowiących własność Państwa ścieki nie odpowiadające wymaganym warunkom, mogą być zwolnione od tych warunków na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż określony w art. 135.
3. Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska określi zasady zgłoszeń i zwolnień, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 139.

Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpoznaniu, do ich ukończenia w danej instancji, według przepisów dotychczasowych.

Art. 140.

W ustawie z dnia 16 listopada 1960 r. o prawie geologicznym (Dz.U. Nr 52, poz. 303) skreśla się art. 22.

Art. 141.

W ustawie z dnia 26 października 1971 r. o podatku gruntowym (Dz.U. Nr 27, poz. 254) dodaje się nowy art. 7a w brzmieniu:

"Art. 7a. Grunty zmeliorowane mogą być objęte zmianą opodatkowania nie wcześniej niż po upływie sześciu lat licząc od roku, w którym urządzenia melioracji wodnych zostały oddane do użytku."

Art. 142.

W ustawie z dnia 22 kwietnia 1959 r. o utrzymaniu czystości i porządku w miastach i osiedlach (Dz.U. Nr 27, poz. 167, z 1961 r. Nr 5, poz. 33, z 1962 r. Nr 34, poz. 158 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115) skreśla się art. 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 7 i 8.

Art. 143.

W ustawie z dnia 26 października 1971 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji gruntów (Dz.U. Nr 27, poz. 249) w art. 1 ust. 2 dodaje się nowe pkt 7 i 8 w brzmieniu:

"7) grunty pod urządzeniami wodno-melioracyjnymi, zbiornikami wodnymi i korytami regulowanych rzek na potrzeby rolnictwa,
8) tereny urządzeń przeciwpowodziowych".

Art. 144.**1. Tracą moc:**

- 1) ustawa z dnia 30 maja 1962 r. - Prawo wodne (Dz.U. Nr 34, poz. 158 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115),
- 2) ustawa z dnia 22 maja 1958 r. o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa (Dz.U. z 1963 r. Nr 42, poz. 237 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115),
- 3) ustawa z dnia 17 lutego 1960 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. Nr 11, poz. 72, z 1962 r. Nr 34, poz. 158 i z 1965 r. Nr 51, poz. 314),
- 4) ustawa z dnia 10 grudnia 1965 r. o zaopatrywaniu rolnictwa i wsi w wodę (Dz.U. Nr 51, poz. 314).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy pozostają w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie ustaw wymienionych w ust. 1, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 145.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.